

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษาล้านนาเป็นภาษาหนึ่งซึ่งใช้สำหรับติดต่อสื่อสารในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พะเยา แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน และบริเวณใกล้เคียง ภาษาชนิดนี้มีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปตามแต่เหตุผลของผู้เรียก เช่น ภาษาล้านนาไทยเพราะว่าเป็นภาษาที่ใช้อาณาจักรล้านนา ภาษาเมืองเพราะคนล้านนาเรียกตัวเองว่าคนเมืองจึงเรียกตัวหนังสือที่ตัวเองใช้ว่า “ตัวเมือง” ภาษาธรรมหรือตัวธรรมที่เรียกเช่นนี้ก็เพราะตัวหนังสือล้านนาชนิดนี้นิยมใช้บันทึกพระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ที่นิยมเรียกในภาษาไทยกลางคือ ภาษาล้านนา

คนไทยในเขตแปดจังหวัดภาคเหนือตอนบนได้ใช้ภาษาล้านนาสืบทอดกันมาเป็นเวลานานแล้ว สิงหะ วรรณสัย (2518, หน้า 1) กล่าวว่า ภาษาล้านนาเป็นภาษาเก่าแก่รุ่นเดียวกับภาษามอญ ภาษาพม่า เพราะมีลักษณะกลมป้อมแบบเดียวกัน ผู้รู้บางคนก็สันนิษฐานว่า ภาษาล้านนาได้รับการประดิษฐ์ดัดแปลงมาจากภาษามอญโบราณ เพราะเมื่อคนไทยอพยพ ลงมาจากทางเหนือเมื่อได้ปราบปรามพวkmอญแล้วจึงรับเอาวัฒนธรรมของมอญหลายอย่าง รวมทั้งภาษาด้วย อุดม รุ่งเรืองศรี (2524, หน้า 1-2) กล่าวสรุปว่า ภาษาล้านนามีลักษณะกลมป้อมคล้ายภาษาพม่า มอญ และเงี้ยว นัยนา ไปร้งรุระ (2527, หน้า 12) กล่าวว่า จารึกที่ฐานพระพุทธรูปวัดเชียงมั่น พ.ศ. 2008 แสดงให้เห็นว่า ชนชาติไทยกลุ่มหนึ่งได้เข้ามาอยู่ในดินแดนซึ่งชนชาติมอญเคยอยู่มาก่อน และได้รับเอาภาษาของมอญมาใช้โดยได้เขียนเป็นภาษาบาลี ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา แล้วนำมาเขียนเป็นภาษาไทยด้วยในเวลาต่อมาซึ่งสอดคล้องกับ สมเจตน์ วิมลเกษม (2534, หน้า 1) ที่กล่าวว่า คนไทยเรามีภาษาเป็นของตัวเองและได้สืบทอดกันมาเป็นเวลานานแล้ว โดยเฉพาะทางภาคเหนือของประเทศซึ่งมีอดีตอันยาวนานนั้นกลุ่มชนได้รวบรวมกันสร้างอาณาจักรขึ้นมาจนกลายเป็นอาณาจักรล้านนา ซึ่งปัจจุบันประกอบไปด้วย 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน อาณาจักรล้านนามีภาษาที่ใช้สื่อสารกันถึง 3 ชนิด คือ ภาษาล้านนา ภาษาฝักราบ และภาษาไทยนิเทศหรือขอมเมืองในบรรดาภาษาเหล่านี้ภาษาที่ได้รับความนิยมมากที่สุด และใช้สืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้ คือ ภาษาล้านนา

ภาษาล้านนาแต่เดิมนิยมจารึกหรือเขียนลงใบลานและสมุดข่อย (ปื๊าสา) โดยมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา นอกจากนั้นก็เขียนเป็นจารึกต่าง ๆ เช่น จารึกตามฐานพระพุทธรูป ศิลาจารึกต่าง ๆ เป็นต้น และยังใช้บันทึกวรรณกรรมต่าง ๆ ได้แก่ สุภาษิตคำสอน คำโบราณ นิทาน ตำนาน จ๊อย ซอ และคร่าวฮ่ำ คำราต่าง ๆ เช่น คำรายา โหราศาสตร์ ยันต์ คาถา เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ภาษาล้านนาหรือตัวเมืองจึงถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และเป็นความภูมิใจร่วมกันของคนในชาติ สรรพความรู้ที่เขียนด้วยภาษาล้านนาทั้งในคัมภีร์ใบลานและเขียนลงในสมุดข่อยที่มีอยู่เป็นหมื่นเป็นแสนผูกถือว่าเป็นสมบัติทางปัญญาที่นักปราชญ์โบราณได้ทุ่มเทสติปัญญาสั่งสมไว้เป็นมรดกตกทอดแก่นุชนรุ่นหลัง ดังนั้นเราควรจะศึกษาภาษาล้านนาให้กว้างขวาง และแพร่หลายมากยิ่งขึ้น เพราะภาษาล้านนาเป็นภูมิปัญญาของบรรพชนที่ได้ถ่ายทอดไว้ อันจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การศึกษาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี พิธีกรรมความเชื่อและทัศนคติของคนท้องถิ่นในภาคเหนือทั้งอดีต และปัจจุบัน การศึกษาค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในคัมภีร์ใบลานและสมุดข่อยดังกล่าว สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวม อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกันของคนในท้องถิ่น ดังนั้นจึงควรจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาล้านนาในโรงเรียนในเขตภาคเหนือตอนบนเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติการศึกษา [พรบ.] ใหม่ 2542 ได้เน้นเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

แต่การเรียนการสอนภาษาล้านนาในภาคเหนือของประเทศไทย ในระยะที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันยังไม่ประสบผลสำเร็จ การเรียนการสอนภาษาล้านนาไม่เป็นกิจจะลักษณะ สมเจตน์ วิมลเกษม (2534, หน้า 4) ได้กล่าวว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2430 เป็นต้นมา การศึกษาภาษาล้านนาหรืออักษรธรรมล้านนาก็เป็นไปตามยถากรรม ไม่ได้เป็นระบบเท่าที่ควร รัฐบาลสมัยนั้นก็ไม่สนับสนุนให้มีการเรียนการสอนภาษาล้านนาด้วยเหตุผลทางการเมือง ดังนั้นบทบาทของภาษาล้านนาในเขตแปดจังหวัดภาคเหนือตอนบนในปัจจุบันจึงลดความสำคัญลงเป็นลำดับ อีกประการหนึ่งเนื่องจากการศึกษาภาคบังคับของรัฐบาลได้ขยายขอบเขตครอบคลุมทั่วประเทศ ทำให้การศึกษาภาษาไทยกลางเป็นไปอย่างแพร่หลาย จึงทำให้ภาษาล้านนากลายเป็นภาษาโบราณที่ใช้ในท้องถิ่นเท่านั้น จะมีใช้ โดยเฉพาะภาษาพูดในชีวิตประจำวันแต่อ่านและเขียนมีผู้คนรู้น้อยมาก

บุญคิด วัชรศาสตร์ (2528, หน้า 266) ได้กล่าวไว้ว่า หนังสือล้านนาเมืองเหนือขาดการเอาใจใส่ดูแล ขาดการส่งเสริมจากผู้รู้ สมควรอย่างยิ่งที่รัฐควรจัดให้มีการสอนในโรงเรียนทั่วภาคเหนือ เพื่ออนุชนได้ใช้เป็นเครื่องมือศึกษาค้นคว้าภาษาโบราณ เป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งของดีล้านนาเมืองเหนือ อันเป็นวัฒนธรรมทางภาษาไม่ให้เสื่อมสูญหาย เพราะตัวหนังสือย่อมมีอยู่คู่

กับภาษาพูด ถ้าตัวหนังสือขาดการเรียนรู้ นั่นหมายถึงภาษาพูดกันอยู่กันวันที่จะเสื่อมไปด้วยเช่นกัน อัมภา คำนภักดี (2543) ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับความเสื่อมหรือความถดถอยของภาษาพูดล้านนาไว้หลายประเด็น และได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขตลอดจน ได้เชิญชวนให้ผู้นำทางการศึกษาชาวล้านนาร่วมมือกันจรรโลงรักษาวัฒนธรรมทางภาษาให้คงอยู่ตลอดไป จนถึงรุ่นลูกหลาน ธเนศวร์ เจริญเมือง (2542, หน้า 4) ได้กล่าวว่า คนไทยไม่ว่าจะอยู่ ณ ท้องถิ่นใดควรที่จะสนใจเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นให้มากกว่าเดิม ทำความเข้าใจเรื่องส่วนกลางกับท้องถิ่นให้ถูกต้อง เร่งผลักดันให้เกิดการปฏิรูประบบการศึกษา ปฏิรูประบบราชการและปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในเขตเมืองอันเป็นเขตที่มีการเคลื่อนไหวแบบประชาธิปไตยมากกว่าและยังสามารถก่อผลกระทบในวงกว้างได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนภาษาล้านนาที่ผ่านมาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และปัญหาที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาล้านนาซึ่งทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จคือปัญหาทักษะการอ่านและการเขียน ทักษะการอ่านถือว่ามีความสำคัญมากที่สุดสำหรับนักเรียนในการเรียนภาษาล้านนา เพราะการอ่านเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขประตูแห่งความรู้ที่มีอยู่มากมาย การอ่านจึงเป็นทั้งเครื่องมือแสวงหาความรู้และเป็นเครื่องมือแสวงหาความเพลิดเพลิน ส่วนทักษะการเขียนนั้นเป็นทักษะที่ยากที่สุดในการเรียนภาษาล้านนา ภาษาเขียนทำให้มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสาร ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความคิด โดยจารึกเป็นลายลักษณ์อักษรเก็บไว้ได้นาน ดังนั้นการเขียนให้ถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการเขียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ อีกหลายประการคือ ช่วยส่งเสริมการเรียนโครงสร้างทางไวยากรณ์ คำวณและคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้วให้เข้าใจและใช้ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าการอ่านและการเขียนจะมีความจำเป็นและความสำคัญดังที่ได้กล่าวมา แต่เท่าที่ผ่านมานั้นพบว่า ความสามารถด้านการฟังและพูดของนักเรียนก็ยังมีข้อบกพร่อง คือ ฟังไม่ถูกต้อง ฟังไม่เข้าใจในภาษาล้านนา

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะค้นหาวิธีสอนที่จะทำให้นักเรียนเหล่านี้มีความสามารถเข้าใจทักษะภาษาล้านนาทั้ง 4 ทักษะ และทักษะที่ควรได้รับการฝึกฝนเป็นอันดับแรก คือ ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เพราะนักเรียนฟัง พูดภาษากำเมืองอยู่เป็นประจำในบริบทของสังคมล้านนา วิธีสอนวิธีหนึ่งที่ผู้ศึกษาเชื่อว่าจะสามารถช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาล้านนาในการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว เนื่องจากวิธีสอนวิธีนี้ได้รับการพัฒนา และทดลองใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักภาษาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านและครูผู้สอนภาษาชาวออสเตรเลียและคนไทยหลายคน ประกอบกับนักเรียนกลุ่มประชากรที่ผู้ศึกษาใช้ทดลองส่วนมากเป็น

นักเรียนไทยใหญ่ใช้ภาษาแม่ซึ่งเป็นภาษาประจำเผ่าของตนในการสื่อสารมา โรงเรียนก็ต้องใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่สอง และอยู่ในสังคมคนเมืองก็ต้องใช้ภาษาล้านนาเป็นภาษาที่สามควบคู่กันไป และวิธีสอนแบบนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 23 ว่าด้วยความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ตลอดจนสอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือที่มีเนื้อเรื่องประเภทบรรยายจินตนาการ มีขอบข่ายกิจกรรมแต่ละขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

กิจกรรมในขั้นนี้ครูเป็นผู้อ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง โดยครูใช้เทคนิคการอ่านเชิงเล่าเรื่องอย่างมีชีวิตชีวา เพื่อความเข้าใจ แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยกระตุ้นด้วยคำถามหรือรูปภาพประกอบ เพื่อให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

ขั้นที่ 2 นักเรียนเล่าเรื่องย้อนกลับ

กิจกรรมในขั้นนี้ นักเรียนเป็นผู้เล่าเรื่องที่ได้อ่าน ถ้านักเรียนเล่าเรื่องไม่ได้ ครูอาจกระตุ้นโดยใช้คำถามหรือรูปภาพประกอบ สำหรับการแสดงบทบาทสมมติ ควรให้นักเรียนทุกคนได้แสดงออก

ขั้นที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน

กิจกรรมในขั้นนี้นักเรียนเป็นผู้บอกเรื่องให้ครูเขียน โดยให้นักเรียนตกลงกันว่าจะเริ่มเรื่องอย่างไร ครูควรเน้นให้นักเรียนบอกคำ ประโยคให้ถูกต้องชัดเจน ครูควรทบทวนคำขณะที่เขียนคำ การเขียนไม่ควรบังคับแผนภูมิ เพื่อให้นักเรียนเห็นลีลาการเขียนอักษรทีละตัวและให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงกับอักษรที่เขียน ในช่วงนี้ควรให้นักเรียนฝึกเขียนในอากาศด้วย เมื่อเขียนจบประโยคควรให้นักเรียนอ่านตามครูทวนซ้ำ การวาดภาพแต่ละหน้าต้องสัมพันธ์กับข้อความที่เขียน

ขั้นที่ 4 นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

กิจกรรมขั้นนี้ นักเรียนลอกข้อความจากแผนภูมิขั้นที่ 3 แล้วฝึกอ่านออกเสียงเพื่อช่วยกำหนดภาพ และวาดภาพประกอบแผนภูมิครั้งละ 1 แผ่น ตามลำดับเรื่องจนจบและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มในปกหลังพร้อมกับจัดทำรูปเล่มให้เรียบร้อยและนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 5 นักเรียนฝึกทักษะทางภาษา

ขั้นนี้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งการเรียนรู้ ตั้งแต่การใช้
ประสบการณ์การจำคำเรียนรู้สัญลักษณ์อักษรให้สัมพันธ์กับเสียงอักษร ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะ
ภาษาไปสู่ทักษะการอ่าน การเขียนคำ การเล่าเรื่องที่อ่านและฟัง ตลอดจนการเขียนเรื่องการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนขั้นที่ 5 มีจุดประสงค์ดังนี้

1. จำคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
2. อ่านคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
3. เขียนคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
4. นำคำในหนังสือเล่มใหญ่มาแต่งประโยคปากเปล่า
5. อ่านและเขียนประโยคที่แต่งปากเปล่าได้
6. แยกลูกประสมคำในหนังสือเล่มใหญ่ไปสู่คำใหม่ และผันอักษรตามเสียง-
วรรณยุกต์ได้
7. นำคำใหม่มาแต่งประโยคปากเปล่าได้
8. อ่านและเขียนประโยคใหม่ได้
9. อ่านเองจากเรื่องใหม่ได้
10. เล่าเรื่องหรือบอกรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ที่ฟัง และพบในชีวิตประจำวันได้
11. พูดยุคตอบ และสนทนาเรื่องใหม่ได้
12. เขียนเรื่องสั้น ๆ ได้

จะเห็นได้ว่า วิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีที่ได้
คิดค้นและพัฒนา เพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนที่เริ่มเรียนเป็นภาษาที่สอง หรือภาษาที่สาม และ
เป็นวิธีที่เน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาจากการอ่านไปสู่ทักษะอื่น ๆ เป็นทักษะสัมพันธ์ เช่น ฟัง
พูด อ่านและเขียน ดังนั้นผู้ศึกษาคาดว่าวิธีสอนแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาล้านนา
ได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ และอีกประการหนึ่งวิธีสอนแบบมุ่งประสบ-
การณ์ภาษานี้จะเน้นกระบวนการอ่านเป็นสำคัญ และถ่ายทอดความเข้าใจในการอ่านออกมาใน
รูปของการเขียน ผู้ศึกษาคาดว่าวิธีการสอนแบบนี้จะช่วยแก้ปัญหาทางการอ่านและการเขียน
ของนักเรียนและจะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจในภาษา
ล้านนาได้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและใช้บทเรียนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เพื่อการอ่านและการเขียนภาษาล้านนา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
2. เพื่อศึกษาผลการอ่านและการเขียนภาษาล้านนา ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาษาล้านนา หมายถึง สัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงพูด กลุ่มชนเผ่าไทยวน ซึ่งอพยพมาจากตอนใต้ของจีน มาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ภาษาล้านนาส่วนมากใช้เขียนตำราและจารลงในคัมภีร์ใบลานที่ปรากฏอยู่ตามวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ และภาษาชนิดนี้ยังคงใช้สืบมาจนถึงปัจจุบัน

การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา หมายถึง วิธีการสอนที่จัดขั้นตอนของกิจกรรมต่าง ๆ โดยเน้นความสำคัญที่กระบวนการอ่านและเขียน ความสนใจจากการใช้ประสบการณ์เดิม และการระลึกเรื่องที่อ่านได้ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ สามารถจับใจความสำคัญ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มี 5 ขั้นตอน คือ (1) ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง (2) ครูให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำดับเรื่อง (3) ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนเรื่อง (4) ครูให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่ (5) ครูให้นักเรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมเสริมภาษา

ผลการสอนอ่านภาษาล้านนา หมายถึง ความสามารถในการอ่านโดยดูจากคะแนนจากการทำแบบทดสอบการอ่านภาษาล้านนาที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถด้านการอ่าน ออกเสียงและอ่านเพื่อความเข้าใจระดับประโยค และระดับข้อความ การบอกความหมายของคำ และจับใจความระดับประโยค ที่อ่านแล้วตีความได้ถูกต้อง

ผลการเขียนภาษาล้านนา หมายถึง ความสามารถในการเขียนโดยดูจากคะแนนจากการทำแบบทดสอบการเขียนภาษาล้านนาที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถในด้านการสะกดคำและการเขียนคำประโยคข้อความตามคำบอก เขียนย่อความ ความเรียงอย่างง่ายและสั้น กระทัดรัด

สมมติฐานการศึกษา

หลังจากนักเรียนได้เรียนภาษาล้านนาด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแล้ว นักเรียนจะสามารถอ่านและเขียนภาษาล้านนาได้

ข้อตกลงเบื้องต้น

ครูผู้สอนต้องมีความรู้ในการอ่านและเขียนภาษาล้านนาดีพอสมควร แต่นักเรียนไม่มีความรู้ในการอ่านและเขียนภาษาล้านนามาก่อนเลย

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนบ้านห้วยนา อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองอยู่ภายในกรอบหัวข้อเรื่อง “ไปแอ่วปอยหลวง” ซึ่งผู้ศึกษาได้แต่งขึ้นมาด้วยตนเอง โดยเนื้อเรื่องนั้นเป็นเรื่องในท้องถิ่น ศัพท์สำนวนที่ใช้ในที่นี้ผู้ศึกษาได้ใช้ภาษาล้านนาในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่เป็นเกณฑ์ ส่วนกิจกรรมการสอนสระประสมพยัญชนะ แม่ไม้สะกดภาษาล้านนา การเลือกคำ ผู้ศึกษาได้ปรับจากหนังสือตำราเรียนภาษาล้านนาไทยของ ศาสตราจารย์มณี พยอมยงค์ หนังสือระบบการเขียนอักษรล้านนาและหนังสือวรรณกรรมล้านนา ของ ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี แบบเรียนภาษาล้านนาของ สมเจตน์ วิมลเกษม หนังสือคนเมืองอุ้งกาเมืองของ สมคิด วัชรศาสตร์ หนังสืออักษรท้องถิ่นล้านนาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ลมูล จันทรหอม

3. ระยะเวลาในการทดลอง

ใช้ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 96 คาบ คาบเรียนละ 20 นาที เป็นเวลา 8 สัปดาห์

ประโยชน์ที่รับจากการศึกษา

1. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาล้านนา
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนท้องถิ่นเมืองเหนือ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงวิธีการสอนวิชาภาษาล้านนา เพื่อให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น